

NTIExpress

Biuletyn

Naukowego Towarzystwa Informatyki Ekonomicznej

1 (66) Kwiecień 2022

Naukowe Towarzystwo Informatyki Ekonomicznej
al. Armii Krajowej 36b
42-200 Częstochowa
<http://ntie.org.pl>

Koleżanki i Koledzy,

Święta Wielkanocne, chociaż w tym roku inne niż zwykle, niech niosą ze sobą przestanie nadziei, życia w pokoju i wiary w drugiego człowieka.

Życzymy, aby przyniosły radość oraz wzajemną życzliwość.

Niech ten szczególny czas upłynie w ciepłej rodzinnej atmosferze, a optymistyczny wiosenny nastrój towarzyszy nam w każdym dniu i daje energię do życia.

Prof. dr hab. Dorota Jelonek

Prezes Zarządu NTIE

oraz

Członkowie Zarządu NTIE

W TYM NUMERZE

1. [Pożegnanie prof. Stanisława Wryczy](#)
2. [Pożegnanie dr Barbary Filipczyk](#)
3. [XXV Konkurs Prac Dyplomowych NTIE](#)
4. [Zaproszenia do publikacji](#)
5. [Seminarium „O odpowiedzialnej innowacji”](#)
6. [Nowości wydawnicze](#)
7. [NCBR Infostrateg 1](#)
8. [Felieton „Da capo al fine”](#)
9. [E-learning Study Master in International Logistics](#)
10. [Składki członkowskie](#)
11. [Zespół Redakcyjny](#)

Pożegnanie prof. dr hab. inż. Stanisława Wryczy

Z ŻAŁEM INFORMUJEMY,
ŻE DNIA 13 STYCZNIA 2022. R.
ZMARŁ

prof. dr hab. Stanisław Wrycza

inicjator, współzałożyciel i wieloletni Prezes
Naukowego Towarzystwa Informatyki
Ekonomicznej.

Zawsze angażował się i wspierał działalność
Naukowego Towarzystwa Informatyki
Ekonomicznej i taką wspianą osobą Go
zapamiętamy.

Rodzinie oraz Bliskim wyrazy współczucia
składają:
Zarząd NTIE oraz członkowie Towarzystwa

W dniu 13 stycznia 2022. r. odszedł od nas prof. dr hab. Stanisław Wrycza, współzałożyciel i wieloletni Prezes Naukowego Towarzystwa Informatyki Ekonomicznej. Pan Profesor zawsze mocno angażował się w działalność naszego Stowarzyszenia, poprzez inicjatywy promujące i wspierające jego rozwój. W ubiegłym roku Pan Profesor przewodniczył organizacji IX Konsorcjum Doktoranckiego, które było ważnym spotkaniem dla wszystkich uczestników przygotowujących rozprawy doktorskie oraz doskonałą platformą wymiany doświadczeń międzynarodowych w podejmowanych problemach badawczych w obszarze informatyki ekonomicznej.

Swoje życie zawodowe Pan Profesor związał z Wydziałem Zarządzania (wcześniej Ekonomiki Produkcji) na Uniwersytecie Gdańskim.

Przez wiele lat pełnił funkcję kierownika Katedry Informatyki Ekonomicznej.

Prof. dr hab. Stanisław Wrycza miał znaczący wkład w rozwój informatyki ekonomicznej nie tylko w Uniwersytecie Gdańskim ale także w nauce ogólnoswiatowej. Jego dorobek naukowy jest znany i ceniony w kraju i za granicą. Był autorem i współautorem ponad 200 publikacji naukowych, w tym ponad 40 książek. Do kanonu lektur obowiązkowych dla studentów i praktyków biznesu wpisały się dwa podręczniki, których Pan Profesor był redaktorem naukowym oraz współautorem. Są to „Informatyka Ekonomiczna”, PWE, 2010 oraz „Informatyka ekonomiczna. Teoria i zastosowania”, PWN, 2019.

Prof. dr hab. Stanisław Wrycza aktywnie uczestniczył w pracach komitetów naukowych czasopism. Lista członkostwa w komitetach redakcyjnych czasopism naukowych obejmuje: Information Systems Journal, Blackwell Science, International Editorial Board, United Kingdom; Organizacja, International Editorial Board, Slovenia; Information Systems and E-Business Management, Springer Science, International Editorial Board, Germany; Review Board of the International Journal of Information System Modeling and Design (IJISMD) of the Information Resources Management Association; Senior Editor of Information Systems Management Journal (Taylor & Francis) oraz Editorial Review Board of Journal of Database Management.

Pan profesor promował także informatykę ekonomiczną angażując się w działalność towarzystw naukowych w kraju i za granicą. Stowarzyszenia krajowe, to oczywiście Naukowe Towarzystwo Informatyki Ekonomicznej oraz Polskie Towarzystwo Informatyczne. Na liście stowarzyszeń zagranicznych znajdują się: Association for Information Systems AIS; Information Systems Academic Heads International - wiceprezes ISAHl 2008-2010; Association for Computing Machinery ACM od 2004; prezes Polish Chapter of Association for Information Systems PLAIS 2006-2010 i od 2012.

Prof. dr hab. Stanisław Wrycza był członkiem ponad 100 komitetów programowych międzynarodowych konferencji z dziedziny informatyki ekonomicznej, w tym przewodniczącym Międzynarodowego Komitetu Programowego The Xth European Conference on Information Systems ECLS2002 w Gdańsku. Ponadto, był inicjatorem cyklicznej konferencji

międzynarodowej Information Systems Development (ISD) i współredaktorem 14 tomów materiałów konferencyjnych International Conference on Information Systems Development.

Prof. dr hab. Stanisław Wrycza był członkiem Rady Naukowej Trójmiejskiej Akademickiej Sieci Komputerowej TASK. W 2001 r. powstała Pomorska Akademia Regionalna CISCO, której Pan Profesor był założycielem i pełnił funkcje kierownicze.

Szczególnie dużo uwagi Pan Profesor poświęcał swoim doktorantom i z dumą wypromował ponad 20 prac doktorskich, zaś w pracy dydaktycznej był promotorem około tysiąca prac magisterskich i licencjackich. Powszechnie znane jest zaangażowanie Pana Profesora w kształcenie studentów i w przygotowanie rzeszy absolwentów specjalistów z zakresu informatyki ekonomicznej dla przedsiębiorstw i instytucji w całej Polsce.

Za swoje wybitne osiągnięcia został odznaczony Krzyżami Kawalerskim i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski w latach 2005r. i 2012r., złotym Krzyżem Zasługi w 1997r. oraz wieloma nagrodami Rektora Uniwersytetu Gdańskiego.

Pan Profesor dzięki trwającej ponad pięćdziesiąt lat niezwykle owocnej pracy naukowej i dydaktycznej oraz zaangażowaniu w działalność wielu stowarzyszeń naukowych zasłużył sobie na miano jednego z niekwestionowanych liderów polskiej nauki w obszarze informatyki ekonomicznej.

Prof. dr hab. Stanisław Wrycza zawsze pozostanie w naszej pamięci jako współzałożyciel oraz wielki przyjaciel Naukowego Towarzystwa Informatyki Ekonomicznej.

Prof. dr hab. Dorota Jelonek

Pożegnanie dr Barbary Filipczyk

Z ŻAŁEM INFORMUJEMY,
IŻ ODESZŁA OD NAS

**dr Barbara
Filipczyk**

Członkini NTIE
Wieloletnia redaktor Biuletynu
NTIE

Rodzinie oraz Bliskim wyrazy
współczucia składają:
Zarząd NTIE oraz członkowie
Towarzystwa

W dniu 12 lutego 2022 r. pożegnaliśmy dr Barbarę Filipczyk. Zmarła po krótkiej chorobie 9.02.2022 r. w wieku zaledwie 57 lat. Wiele osób z naszego środowiska pamięta redagowane przez Nią przez lata, z niezwykłą starannością i estetyką, kolejne wydania Biuletynu Naukowego Towarzystwa Informatyki Ekonomicznej.

Swoją drogę zawodową dr Barbara Filipczyk związała z Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach. To w ówczesnej Akademii Ekonomicznej z wyróżnieniem ukończyła studia informatyczne. W 2002 r. obroniła doktorat i pracowała z pasją i oddaniem, najpierw w Katedrze Informatyki, następnie w Katedrze Inżynierii Wiedzy a ostatnio w Katedrze Projektowania i Analizy Komunikacji, ciesząc się zasłużonym autorytetem i sympatią wśród współpracowników i studentów. Współtworzyła

z nami Wydział Informatyki i Komunikacji. Koordynowała wiele projektów dydaktycznych i naukowych. Z zaangażowaniem pracowała w wielu komisjach senackich i wydziałowych.

Była Autorką uznanych publikacji krajowych i zagranicznych. Jej zainteresowania naukowe koncentrowały się wokół: modelowania semantycznego, ontologii, wizualizacji wiedzy, przetwarzania języka naturalnego, interakcji człowiek-komputer, komunikacji cyfrowej oraz systemów konwersacyjnych. Jej doktorat poświęcony był zastosowaniu metod analizy tekstu w procesie tworzenia baz wiedzy inteligentnych systemów informatycznych zarządzania. To dzięki tej pracy badawczej powstało wiele prac magisterskich. Była także promotorem pomocniczym doktoratu poświęconego automatyzacji doskonalenia baz wiedzy systemów

konwersacyjnych. Zagadnieniom automatycznej analizy języka biznesu, jego związku z rzeczywistością (ontologie biznesu) a także roli w systemach dialogowych i komunikacji cyfrowej poświęciła większość swojej pracy naukowej. Jej ostatnia, ukończona, publikacja naukowa, rozdział napisany wspólnie z pracownikami Uniwersytetu Warszawskiego, ukaże się niestety już po Jej śmierci w książce wydanej przez wydawnictwo Taylor and Francis. W tę ostatnią publikację włożyła tak wiele myśli, ale i wiele pozostało niezapisanym.

Z wykształcenia była informatykiem, ale miała także ogromny talent artystyczny, który wyrażała nie tylko ucząc studentów projektowania interfejsów i dokumentów, ale także tworząc drobne formy artystyczne. Każde święto zaznaczała w Katedrze jakimś nowym dziełem artystycznym. Obdarzała nas nie tylko wiedzą informatyczną i wyczuciem piękna, ale także pracowitością, starannością, ogromną wrażliwością na innego człowieka i życzliwością dla każdego. Była niezwykle pracowita, pełna inicjatywy, ale bardzo wymagająca od siebie. Wykonując zadania naukowe, organizacyjne i dydaktyczne dążyła zawsze do perfekcji. Każde swoje dzieło uznawała za niedokończone, jeszcze zawsze chciałaby go udoskonalić... I tak już zostanie, bo jej życie, przerwane tak nagle pozostawia nas w sytuacji niespełnienia, niedostatku tego czegoś czego Basia już nie wykona, nie dokończy... Tak jak Jej praca habilitacyjna poświęcona inteligentnym systemom dialogowym, kolejne niedokończone artykuły do

publikacji zagranicznych, niedokończone projekty międzynarodowe w których uczestniczyła z takim poświęceniem, prace magisterskie i licencjackie, nad którymi sprawowała opiekę, ...

Odeszła cicho i szybko, bez szans osobistego pożegnania, mając zaledwie 57 lat. Dr Barbara Filipczyk, a dla wielu z nas po prostu Basia, była człowiekiem wielkiej dobroci, o wielkim, szlachetnym sercu i pięknych dużych niebieskich oczach. Nigdy nie szczędziła czasu dla kogoś, kto go potrzebował, nie odmówiła pomocy w sprawach trudnych i sprawach błahych. Oddana swoim bliskim, oddana Uczelni, niezwykle pracowita, kompetentna, a przy tym niespotykane skromna. Perfekcjonistka we wszystkim. Pozostawiła swój ślad w każdym sukcesie Wydziału Informatyki i Komunikacji, Katedry, studentów i współpracowników. Zarażała spokojem, pomagała, obdarowywała szczerym uśmiechem. Jakże trafnie napisał o Niej Prof. Jacek Wasilewski: „Pięknie dobry Człowiek”.

Kolejnych prac i spotkań z dr Barbarą Filipczyk tak bardzo będzie nam brakować ....Pozostawiła nam wiele pięknych przeżyć, wspomnień.

Wszędzie i zawsze będziesz z nami Basiu. Bo wszędzie częśćkę swej duszy zostawiłaś nam. Dziękujemy Ci za Twoje piękne życie i to wszystko co nam pozostawiłaś. To twój testament - dla nas.

prof. Jerzy Gotuchowski wraz z pracownikami Katedry Projektowania i Analizy Komunikacji

XXV Konkurs Prac Dyplomowych NTIE

Szanowni Państwo,

Serdecznie zapraszamy do wzięcia udziału w Jubileuszowym XXV Konkursie Prac Dyplomowych Naukowego Towarzystwa Informatyki Ekonomicznej. Zapraszamy do zgłaszania prac licencjackich, inżynierskich, magisterskich i doktorskich z zakresu informatyki ekonomicznej, obronionych od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.

Aby wziąć udział w Konkursie prosimy o przesłanie pracy w wersji elektronicznej wraz z oświadczeniem Promotora, potwierdzającym obronę pracy w 2021 roku oraz streszczeniem pracy.

Wszystkich zainteresowanych Autorów i Promotorów prac zapraszamy do zapoznania się z Regulaminem XXV Konkursu Prac Dyplomowych NTIE na stronie internetowej: <https://katalogstron.ue.katowice.pl/konkursntie/>.

Prace wraz z kompletem dokumentów w wersji elektronicznej prosimy przesyłać w terminie do **24 kwietnia 2022 roku** przez formularz na stronie internetowej Konkursu NTIE <https://katalogstron.ue.katowice.pl/konkursntie/formularz-zgloszeniowy/>.

Zapraszamy również do kontaktu mailowego z Komisją Konkursową pod adresem: konkurs.ntie@uekat.pl

*Łączę wyrazy szacunku
w imieniu Komisji Konkursowej
dr hab. inż. Anna Sottysik-Piorunkiewicz, prof. UE*

Zaproszenia do publikacji

**CALL FOR
BOOK
CHAPTERS**

Title of Book:
**Adoption of Emerging Information and Communication
Technology for Sustainability**

Book Editors:
Ewa Ziemia, University of Economics in Katowice, Poland
Jarosław Wątróbski, University of Szczecin, Poland

Scope of the Book

The book shows how emerging ICT adoption by society stakeholders, e.g., enterprises, public administration, local and national governments, healthcare and social organizations, universities, schools, and households can help enhance environmental, economic, social, cultural, and political sustainability. It offers a multidisciplinary analysis of the synergy between ICT adoption and sustainability, both from the perspective of theory and practice. Including experts from different scientific disciplines, various countries and across different generations makes an interesting contribution to the debate on making sustainability by emerging ICT. This book intends to bring all the latest approaches, concepts, methodologies, techniques and tools related to the contribution of ICT to sustainability in a single volume to answer the questions:

- ☐ How can the adoption of emerging ICT by society stakeholders influence sustainability?
- ☐ How emerging ICT can be adopted by society stakeholders to enhance sustainability?
- ☐ What competences do society stakeholders need to adopt emerging ICT for sustainability?
- ☐ What are the critical success factors of adopting emerging ICT to enhance sustainability?; and
- ☐ How the contribution of emerging ICT adoption to sustainability can be measured?

Table of Content

1. Conceptualizing the contribution of emerging ICT adoption to sustainability
2. Emerging ICT adoption for creating, enabling, and encouraging sustainable production and consumption patterns
3. Emerging ICT adoption for sustainable management, sustainable business, sustainable finance, sustainable marketing, sustainable decision making
4. Emerging ICT adoption for sustainable education and sustainable health care
5. Emerging ICT adoption for sustainable societies and smart cities
6. Measurement and assessment of the contribution of emerging ICT adoption to sustainability

Important Dates

Extended abstract submission: June 30, 2022

Extended abstract acceptance/reject notification: July 31, 2022

Full chapter submission: September 30, 2022

Review process and feedback: October-November 2022

Revised chapter submission: February 28, 2023

Final notification: March 31, 2023

Prospected publication date: Summer 2023/Autumn 2023

Contact and Abstract/Chapter Submitting

Ewa Ziemia, ewa.ziemia@ue.katowice.pl & Jarosław Wątróbski, jaroslaw.watrobki@usz.edu.pl

Note

The book will be submitted to major Abstract and Indexing Databases.

There is no Publication/Processing Charge for contributing chapters for this edited book.

**CALL FOR
BOOK
CHAPTERS**

**Book Series: Information Technology,
Management & Operations Research Practices**

**Title of Book:
Analytics in Finance and Risk Management**

Scope of the Book

Financial analytics help businesses understand current and past performance, predict future performance and make smarter decisions. The book intends to bring all the latest methodologies, tools and techniques related to financial analytics in a single volume to build insights related to use of analytics in finance and risk management in value creation for Undergraduate and Postgraduate students, Researchers, Academicians, and Industry.

TABLE OF CONTENT

- Analysis of Corporate Actions & Restructuring
- Analytics for Banking and Insurance
- Analysis of International Finance
- Analytics for Value
- Investing/Alternative Investments
- Financial Innovation
- Time Series Forecasting
- Risk Measurement in Banks & Financial Institutions
- Credit Risk, Market Risk & Operational Risk
- Sovereign Risk
- Financial Statement Analysis
- Analysis of common stocks, Bonds & Sources of Financing, Futures & Options
- Risk & Return Dynamics in Portfolio Theory
- Portfolio Management & Portfolio Optimization
- Efficient Market Theory, Anomalies, Implications & Trading Strategies
- Stock Price Prediction using
- Fundamentals/Neural Network
- News Analytics and Sentiment Analysis in Finance
- Digital finance and risk management

Important Dates

• Abstract:	July 30, 2022
• Preliminary acceptance/rejection notification:	August 15, 2022
• Full Chapter submission:	October 15, 2022

Submit via easy chair link: <https://easychair.org/my/conference?conf=afm2022>

Book Editors

Nguyen Thi Hong Nga, PhD
Associate Professor,
Hanoi University of Industry,
Vietnam
nguyenthihongnga@hau.edu.vn

Shivani Agarwal, PhD
Assistant Professor
KIET Group of Institutions,
Delhi-NCR, India
jindal.shivani24@gmail.com

Ewa Ziemba, Ph.D
Full Professor
University of Economics in
Katowice, Poland
ewa.ziemba@ue.katowice.pl

Note: Book will be submitted to major Abstract and Indexing Databases. There is no Publication/Processing Charge for contributing chapter for this edited book

CRC Press
Taylor & Francis Group

17th Conference on Computer
Science and Intelligence Systems

FedCSIS **2022**
Sofia - Bulgaria
4-7 September

Advances in Information Systems and Technologies (AIST'22)

Aim

AIST invites papers covering the most recent innovations, current trends, professional experiences and new challenges in the several perspectives of information systems and technologies, i.e. design, implementation, stabilization, continuous improvement, and transformation. It seeks new works from researchers and practitioners in business intelligence, big data, data mining, machine learning, cloud computing, mobile applications, social networks, internet of thing, sustainable technologies and systems, blockchain, etc.

Topics

Advanced information systems and technologies for business
Advanced information systems and technologies for governments
Advanced information systems and technologies for education
Advanced information systems and technologies for healthcare
Advanced information systems and technologies for smart cities
Advanced information systems and technologies for sustainability

Chairs

Ewa Ziemba, University of Economics in Katowice, Poland
Witold Chmielarz , University of Warsaw, Poland
Alberto Cano, Virginia Commonwealth University, Richmond, USA
Gloria Miller, maxmetrics, Germany
Jarosław Wątróbski, University of Szczecin, Poland

Indexation

Web of Science (since 2012), **SCOPUS** (since 2011), **DBLP** (since 2011),
CORE with B (since 2021, **70 points of MEiN in Poland**), **IEEE Xplore**

Extended versions of selected best papers presented during AIST'22 will be published in LNBIP (Springer) without any fees

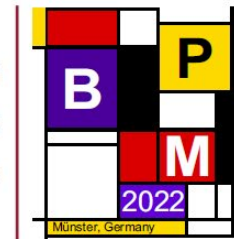

Dates

Paper submission (sharp / no extension):	May 10, 2022
Author notification:	July 6, 2022
Final paper submission and registration:	July 12, 2022
Payment:	August 2, 2022
Conference date:	September 4-7, 2022

The 20th Business
Process Management
Conference

Münster, September 13-15, 2022

Call for Central and Eastern Europe Forum

We invite to participate in CEE Forum in topics that may relate (but do not exhaust) to the following areas of discussion:

- BPM in the context of country, national and organizational culture
- BPM in the context of transition economy
- BPM in the context of international collaboration
- BPM in the context of inter-organizational collaboration
- BPM in the private-versus-public sector debate
- BPM in the context of digital transformation
- BPM for digital innovation
- BPM and ICT relationships
- BPM for increased efficiency and performance

How to contribute and participate

If you are interested in presenting at the BPM CEE Forum, please submit your originally research paper. Papers must be formatted according to Springer's LNBIP formatting guidelines:

<https://www.springer.com/series/7911>

The length of full papers is 10–20 pages, where a page constitutes 300-400 words. Papers with significant content are very welcome, you must not reach 20 pages. Submit your contributions at Easychair <https://easychair.org>

CEE Forum Program Chairs

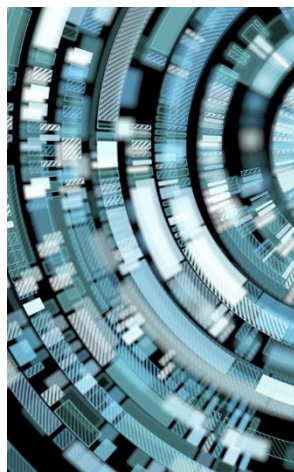
- Vesna Bosilj Vukšić (University of Zagreb, Croatia)
- Renata Gabryelczyk (University of Warsaw, Poland)
- Mojca Indihar Štemberger (University of Ljubljana, Slovenia)
- Andrea Kő (Corvinus University of Budapest, Hungary)

More details at the conference website: <https://bpm2022.uni-muenster.de>

- Paper submission: May 23, 2022
- Notifications: July 8, 2022
- Camera-ready paper submission: July 18, 2022

Seminarium “O odpowiedzialnej innowacji, prawach człowieka i o tym, że robot nie może skrzywdzić człowieka”

Było to pierwsze seminarium naukowe zorganizowane przez nowopowstały Zakład Przedsiębiorczości i Innowacji na Wydziale Zarządzania Politechniki Warszawskiej, we współpracy z Centrum Zarządzania Innowacjami i Transferem Technologii Politechniki Warszawskiej (CZiITT) oraz Kancelarią Decisive Worldwide Szmigiel Papros Gregorczyk sp. j. Odbyło się 7 grudnia 2021 r. w trybie zdalnym.

Sztuczna inteligencja

*O odpowiedzialnej innowacji,
prawach człowieka i o tym,
że robot nie może skrzywdzić człowieka*

 Rozpoczynamy o 15:00

 Wydział
Zarządzania
POLITECHNIKA WARSZAWSKA

 Centrum
Zarządzania Innowacjami
i Transferem Technologii
POLITECHNIKA WARSZAWSKA

DECISIVE
WORLDWIDE

Pani Weronika Turek, która poza pracą prawnika jest także mentorem startupów w CZiITT, przedstawiła w swoim wystąpieniu najbardziej aktualne wyzwania etyczno-regulacyjne związane z rozwojem sztucznej inteligencji, zaś mecenas Anna Turek pogłębiła tę analizę od strony prawnej. Założyciel kilku startupów wykorzystujących technologie „machine learning”, Konrad Kostrzewa (Venturai, Autonomy Now) podzielił się ze słuchaczami przykładami zastosowań sztucznej inteligencji w praktyce biznesowej i omówił najciekawsze kierunki rozwojowe omawianych rozwiązań.

Tematyka seminarium i wystąpienia skłoniły licznych uczestników do ożywionej dyskusji podczas podsumowującej sesji pytań i odpowiedzi, którą moderował Łukasz Sztern, szef Inkubatora Przedsiębiorczości PW.

Formuła seminarium będzie powtarzana kwartalnie. Ich tematyka będzie skoncentrowana wokół aktualnych wyzwań technologicznych i zarządczych, z którymi zmagają się innowacyjni przedsiębiorcy, a zwłaszcza startupy uczestniczące w programach inkubacyjnych i akceleracyjnych organizowanych przez CZiITT PW.

<https://www.wz.pw.edu.pl/Wydzial/Wydzial-Zarządzania-w-oku-kamery>

Nowości wydawnicze

Ciągły rozwój cywilizacyjny prowadzi do uzależniania się społeczeństwa od szeroko rozumianej infrastruktury niezbędnej do produkcji dóbr lub świadczenia usług. W konsekwencji obywatele nie są samowystarczalni w wielu obszarach życia codziennego. Część infrastruktury, od których zależne jest społeczeństwo, to tzw. infrastruktura krytyczna państwa (dalej IK), natomiast usługi o szczególnym znaczeniu dla społeczeństwa to tzw. usługi kluczowe.

Sprawność IK, oraz dostępność usług kluczowych warunkują poczucie bezpieczeństwa obywateli. Ponadto, sprawność infrastruktury i dostępność usług kluczowych determinują tempo wzrostu gospodarczego, zadowolenie społeczne, suwerenność państwa oraz sprawność działania podmiotów administracji publicznej.

Bezpieczeństwo IK, a także dostępność usług kluczowych w Polsce zapewniane są przez operatorów, przy istotnym wsparciu administracji publicznej, m.in. w ramach procesów Planowania Cywilnego i Zarządzania Kryzysowego, które są zgodne z postanowieniami Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności. Uczestnikami tych procesów są podmioty odpowiedzialne za ochronę IK i zapewnienie dostępności usług kluczowych. Warunkiem koniecznym skuteczności

podejmowanych działań na rzecz bezpieczeństwa IK i dostępności usług kluczowych jest sprawny mechanizm wymiany informacji dotyczących zagrożeń, na które podatne są obiekty IK zapewniające dostępność usług kluczowych dla społeczeństwa. Obecnie obserwuje się:

- brak wspólnego systemu pojęciowego umożliwiającego efektywną wymianę informacji między podmiotami odpowiedzialnymi za ochronę IK i dostępność usług kluczowych,
- brak dedykowanej metodyki zarządzania bezpieczeństwem IK umożliwiającej określenie charakterystyki dowolnego obiektu IK i podejmowanie działań eliminujących lub łagodzących skutki zdarzeń niekorzystnych,
- brak metodyki modelowania dostępności usług kluczowych,
- brak modelu umożliwiającego ocenę stopnia przygotowania organizacji do realizacji zadań narzuconych przepisami prawnymi,
- mnogość dokumentów, w których określa się wymagania w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej.

Autorzy prezentują w tej monografii wyniki prac badawczych prowadzonych w ramach przygotowania rozpraw habilitacyjnych, doktorskich oraz realizowanych projektów badawczo-rozwojowych finansowanych przez NCBiR, które składają się na nowy obraz metodycznego i pragmatycznego podejścia do zarządzania bezpieczeństwem IK oraz modelowania ciągłości działania usług kluczowych.

*W imieniu autorów
Dr inż. Michał Wiśniewski*

Projektowanie strategii informatyzacji organizacji

Opracowanie przeprowadza czytelnika przez skomplikowane procesy przygotowania strategii podstawowej, rozumianej jako strategia rozwoju organizacji nastawiona na uwzględnienie uwarunkowań rozwijającej się cywilizacji cyfrowej, a następnie przez procesy przygotowania, zgodnej z taką strategią podstawową, strategii informatyzacji oraz strategicznego planu realizacji strategii informatyzacji. Uwzględniono w niej również wymogi społecznej odpowiedzialności organizacji.

Fragmety recenzji:

„Praca zawiera wyniki ciekawych badań dotyczących formułowania strategii informatyzacji oraz procesów projektowania tej strategii w organizacjach, zwłaszcza w kontekście roli czynnika ludzkiego. Pozytywnym skutkiem tych działań jest rosnąca intelektualizacja działalności, wymagająca zastosowania nowych podejść i metod zarządzania. W pracy w syntetyczny sposób przedstawiona została modelowa organizacja pracy służb informatycznych i operacyjnego świadczenia usług informatycznych oraz istotna wartość dodana w postaci modelu doskonalenia jakości usług informatycznych w organizacji (w ujęciu holistycznym)” z recenzji prof. Leszka Kiełtyki

„Praca podejmuje problematykę bardzo ważną, aktualną i perspektywiczną. Wysiłek autorów powinien stać się inspiracją dla innych badaczy. Powszechna współcześnie cyfryzacja powoduje, że strategiczne podejście do wykorzystywania cyfrowych rozwiązań staje się warunkiem utrzymywania konkurencyjności organizacji. Tym samym jest to problematyka żywa, fascynująca i innowacyjna naukowo” z recenzji prof. Andrzeja Krzyszkowskiego

---

Książka "Projektowanie strategii informatyzacji organizacji", została wydana w formule "wolnej nauki", więc można swobodnie ją pobrać i przekazywać dalej!

[Link do pobrania książki](#)

dr hab. n. ekon. inż. Janusz Zawita-Niedźwiecki prof. PW

Technologia informacyjna. Materiały do ćwiczeń

Książka pod redakcją dr hab. Zbigniewa Pastuszaka, prof. UMCS prezentuje treści pozwalające użytkownikom podstawowego oprogramowania biurowego zapoznać się z pakietem funkcji i narzędzi, bez których trudno wyobrazić sobie współczesną pracę zawodową lub naukę.

Zaawansowanym użytkownikom lektura uświadomi, że nie znają 100% możliwości omawianych programów, a ci, którzy używają komputera jedynie jako maszyny do pisania, poznają funkcje, których wykorzystanie ułatwia, przyspiesza i uprzyjemnia pracę, naukę i komunikację z otoczeniem.

Autorzy

Barry L. Beyerstein, współautor książki *50 Great Myths of Popular Psychology: Shattering Widespread Misperceptions about Human Behavior* obala mit, zgodnie z którym statystyczny mieszkaniec Ziemi miałby wykorzystywać w życiu codziennym jedynie 10% mózgu. Z przedstawionych badań wynika, że używamy praktycznie każdej części tego organu, a większość jego obszarów jest aktywnych przez cały czas.

W naszej książce prezentujemy treści pozwalające użytkownikom podstawowego oprogramowania biurowego zapoznać się z pakietem funkcji i narzędzi, bez których trudno wyobrazić sobie współczesną pracę zawodową lub naukę. Zaawansowanym użytkownikom lektura uświadomi, że nieznają 100% możliwości omawianych programów, a ci, którzy używają komputera jedynie jako maszyny do pisania, poznają funkcje, których wykorzystanie ułatwia, przyspiesza i uprzyjemnia pracę, naukę i komunikację z otoczeniem.

Autorzy

Lukasz Wachowicki

Zbigniew Pastuszek

Jarosław Ewas

Ewelina Bortnicka

Katarzyna Białdyńska

Piotr Kowalczyk

Marek Mępiński

Piotr Napióła

wydawnictwo.umcs.eu

TECHNOLOGIA INFORMACYJNA

Materiały do ćwiczeń

REDAKCJA NAUKOWA
Zbigniew Pastuszek

Wydawnictwo
Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

TECHNOLOGIA INFORMACYJNA
Materiały do ćwiczeń

NCBR Infostrateg 1 dla zespołu prof. W. Abramowicza

Zespół badawczy pod kierownictwem prof. dr hab. Witolda Abramowicza z Katedry Informatyki Ekonomicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu otrzymał dofinansowanie na realizację projektu OpenFact konkursie Infostrateg 1 Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, uzyskując 18/20 punktów. Projekt będzie realizowany w latach 2021-2024 w ramach tematu „Weryfikowanie źródeł informacji i detekcja fake newsów”.

Celem projektu OpenFact jest opracowanie narzędzia do weryfikacji wiarygodności źródeł informacji w Internecie oraz detekcji fałszywych informacji, tzw. fake news. Rozwiązanie będzie przeznaczone do pracy w języku polskim w różnych dziedzinach tematycznych. Jego zadaniem będzie informować użytkownika o wyniku oceny wiarygodności wiadomości w wyszukiwarkach i popularnych sieciach społecznościowych.

Do detekcji fałszywych informacji zostaną zastosowane najnowsze metody z obszaru data science, obejmujące między innymi techniki uczenia maszynowego, sztucznej inteligencji oraz przetwarzania języka naturalnego.

Felieton „Da capo al fine”

Prof. Brian Worboys z Uniwersytetu w Manchesterze, znany jest głównie jako twórca koncepcji komputerów VME (przełom lat 60 i 70, już wtedy pełna wirtualizacja!), których kolejne generacje przez blisko 40 lat wytwarzała najpierw brytyjska firma ICL, a po jej przejęciu - japońska Fujitsu. Tenże profesor sporządził też kiedyś listę trzech - jego zdaniem największych w historii - wpadek systemów informatycznych, dzieląc zarazem ich ciężar sprawiedliwie między trzy rodzaje służb informatycznych. Były to: nadmierne dawki promieniowania aplikowane pacjentom przez urządzenie do radioterapii Therac 25 (błąd programowy), zapaść systemu sterowania pracą pogotowia ratunkowego w Londynie (błąd projektowy) i błędna wersja oprogramowania sterującego lotem rakiety Ariane 5 (błąd eksploatacyjny). Teraz listę tę można by uzupełnić o przypadek programowego błędu rachunku czasu, który na blisko dobę dezorganizował cały niemal ruch kolejowy w Polsce (ponad 200 pociągów pasażerskich odwołanych, blisko 1500 poważnie opóźnionych) i zakłócił go w kilku innych krajach (m.in. w Indiach i Pakistanie).

Tyle tytułem kronikarskiego obowiązku, a dalej będzie już to, o czym od dawna chciałem napisać, ale nie było stosownej okazji, a co teraz właśnie ładnie wpisuje się w kontekst początków wiosny i czekających nas świątecznych dni.

W pewnym otóż dużym przedsiębiorstwie przemysłowym funkcjonowały sobie zlecenia produkcyjne, czyli - w pewnym uproszczeniu - dokumenty mówiące kto, co, czym, na czym i z czego ma coś zrobić. Ale, jak to bywa w praktyce, zdarzało się, że któreś z tych zleceń należało wykonać poza kolejką, przed innymi. Naturalne więc było opatrywanie niektórych z nich dużą pieczęcią „PILNE”. A że szafarzy owej pieczęci było wielu, wkrótce pilne było niemal wszystko, czyli - de facto - nic. Antidotum na to miała być nowa pieczęć, dumnie głosząca, że dane zlecenie jest „BARDZO PILNE”. Szybko jednak historia się powtórzyła, a skutkiem było podniesienie rangi pilności do poziomu „SUPER PILNE”. I dalej byłoby zapewne jak w starym karcianym dowcipie o kolejnych poziomach kontr i re-kontr, ale zjawił się tam nowy szef, który zostawił tylko jeden stopień pilności, warunkując go jeszcze zgodą szczebla tak wysokiego, by jej uzyskanie było wyjątkiem.

W ogólności było to pewnie wynikiem jakiegoś niedowładu organizacyjnego, ale wcale nie o to tym razem nam chodzi. A idzie mianowicie o zjawisko deprecjacji słów, prowadzącej do jakiejś entropii języka i wyrażanych nim znaczeń i stanów emocjonalnych. Kiedy to owo „pilne”, użyte tysiąc razy, nawet wzmocnione przysłówkiem „bardzo”, wydaje się już tylko słabe i zwyczajne, no i trzeba wtedy sięgnąć po coś innego, po jakiś nowy rodzaj wzmocnienia, by, chociaż przez jakiś czas, nadal wyrażać to samo i z taką samą siłą.

Erozja słów i znaczeń dokonuje się szybko. Powstają i szybko giną słowa i całe wyrażenia, czego od lat dowodzi slang młodzieżowy. Słowa powszednieją, ich znaczenie wydaje się coraz słabsze, więc trzeba je szybko zastępować nowymi. Nowymi, które wkrótce czeka taki sam los.

Jakże często owa erozja słów i znaczeń pojawia się przy wyrażaniu uczuć i odczuć. Nie tylko nadużywamy tam wielkich słów, takich jakby przeznaczonych tylko na wyjątkowe, szczególne okazje, ale tymi samymi wielkimi słowami nierzadko próbujemy określać i nazywać stany z pogranicza banału, zupełnie na to nie zasługujące.

Sens tego dobrze oddaje krótki, bo liczący zaledwie kilka wierszy, tekst piosenki zespołu Lao Che. W tekście tym podmiot liryczny (ON) zwraca się do bohatera lirycznego (ONA), mówiąc, że nie może się jakoś zdobyć na odwagę, by nazwać to, co ich łączy słowem zaczynającym się na mi... i boi się jej wyznać, że ją ko... I to bynajmniej nie dlatego, że w jedno czy drugie wątpi, lecz z powodu wielkości, ciężaru gatunkowego tych, przeznaczonych przecież na bardzo szczególne okazje słów-deklaracji. Bo owe ko..., wyrażające mi... wyznajemy raz, dwa, no - może kilka razy w życiu, a czasami w ogóle brakuje nam odwagi na ten jeden nawet raz. Bo szastanie tym słowem-deklaracją, to jakby rodzaj świętokradztwa i sprowadzania do popolitości, a ma ono przecież oddawać najwyższe tylko i będące

poza wszelkimi wątpliwościami stany emocjonalne, Bo wyznanie takie to przekroczenie pewnej umownej granicy i przejście na poziom, za którym nie ma już kolejnego, wyższego stopnia, na który można się wspiąć, gdy spowszednieje ten, na który wprowadziło nas owo magiczne ko...

Dlatego też tak irytujące bywa rozmiękanie tego wielkiego słowa na drobne i głoszenie, że ktoś ko... podróże, albo książki, albo kino albo - chociażby - zupę pomidorową. Bo zużyło się spowszedniałe słowo „lubie”, bo trzeba je zastąpić czymś mocniejszym, bo nawet wzmocnione przez „bardzo”, niewiele już wyraża lub zdaje się nam, że wyraża niewspółmiernie mało w stosunku do tego, co czujemy i co chcielibyśmy przekazać.

* * * * *

Przed nami kilka świątecznych dni, pozbawionych tym razem (i oby tylko tym razem!) tak z nimi kojarzonego atrybutu radości. Bo wojna za progiem, bo pandemia, bo inflacja i jeszcze inne takie, które każdy sobie gdzieś tam znajdzie.

Świąteczne dni, których zmienne miejsce w kalendarzu (pierwsza niedziela po wiosennej pełni księżyca...) jest rozpaczliwym kompromisem w beznadziejnej próbie pogodzenia cyklu czasu ziemskiego i księżycowego. Dni, które mają kojarzyć się z odradzaniem, nowym początkiem, płodnością i miłością - i to zarówno tą pełną wzniosłych zaklęć, jak i tą, która stawia na zmysłowość. A symbolami tego są, tak od tych dni nieodłączne, czy to jajka, czy króliczki-zajaczki.

Tradycja nadzwyczajności tych dni sięga zresztą znacznie głębiej niż nam się wydaje w przeszłość, kiedy to świątecznym dniom związanym z nadejściem wiosny patronowały boginie, jak choćby Ishtar w Mezopotamii, Venus w Rzymie, Eostre u ludów Anglo saksońskich i Ostara u ludów germańskich. Te dwie ostatnie żyją zresztą ciągle w słowach, bo to od nich pochodzą nazwy Wielkanocy: angielska (Easter) i niemiecka (Ostern).

Minione niedawno, świąteczne dni gwiazdkowe i noworoczne przebiegły nam w cieniu losu i sposobu traktowania garstki uchodźców, czemu teraz, w kolejnym świątecznym okresie, próbujemy jakby zadośćuczynić, pomagając milionom.

Nie wypada jednak jakoś życzyć, by nadchodzące Święta były wesole czy radosne, niech więc chociaż będą spokojne i bez uszczerbku dla zdrowia. No i - niech w ogóle będą...

Bogdan Pilawski

E-learning Study

Master in International Logistics

The current pandemic situation of COVID-19 in the world proves that the use of online tools for education becomes indispensable and vital. Nowadays, owing to the access to e-learning management systems such as MOODLE or communication platforms like Zoom or Microsoft Teams, not only online distance education is feasible. It is commonly believed that academic e-learning pursues much broader goals than just supporting the educational process, notably experimentation, simulation, knowledge discovery.

Logistics has become one of the areas of greatest interest in the academic world. Each year universities and schools offer new programs and online courses for candidates who are interested to master skills in supply chain management, procurement, warehousing, transport and distribution. The leading countries in logistics training are the USA, Western European countries, China and Australia.

One of the interesting reviews was published in the USA, where top-ranking Masters in Logistics are presented in [3]. Among the highly ranked universities were: Michigan State University, Georgia College, University of Southern California, University of Washington. Most of them offer from two to four semesters, 100% online programs. The tuition fees range from \$1,600 up to \$50,000.

In Europe there are more than 100 universities offering Master's degrees in Logistics; most of them in the United Kingdom and Germany [4]. In the United Kingdom among the leading universities are the University of Salford, University of Hull, University of Birmingham. They offer also 100% online Master programs, composed of four semesters with the tuition fees close to those of American universities. In Germany [5], the most recognized Master of Science programs in Logistics can be considered those of Technical University of Munich, Khune Logistics University, International School of Management in Dortmund, SRH Berlin University of Applied Sciences, Dresden International University. In general, 4 semesters programs are common, with the tuition fees from € 2,500 to 9,500 per semester.

In Poland, Master diploma in Logistics is offered by only a few universities, located in Gdańsk, Poznań, Katowice, and Wrocław [6]. The courses are offered usually in a form of blended learning because of the government restriction on online courses which must not exceed 50% of the program contents. The duration of the study is from 3 to 4 semesters. It should be noted that the tuition fee is largely below the announced fees of the above cited universities. This is an important point in searching low cost studies, in particular by candidates from developing countries.

Two years ago, the International University of Logistics and Transport in Wrocław, Poland, started to work on a fully online project on Master in International Logistics (MIL). The project, funded by the National Agency for Academic Exchange (NOWA), was carried out by nine universities from eight different countries [1]. The note describes the approach of development and implementation, as well as principles of designing courses, individual classes, along with the methods of knowledge assessment.

The goal of the MIL project was to create new e-learning materials and tools for online education at the Master's level in the domain of international logistics. The program of the study was divided into 4 semesters; three semesters of courses and one semester of internship in logistics enterprises. The courses are presented online, using various educational forms namely lectures, computer laboratories, simulation models. E-learning materials include complete elaboration of 22 courses of the Master level logistics programs. According to the Polish Qualifications Framework, the program of MIL has been divided into four semesters - a total of 120 ECTS credits, with the duration of 720 hours. Because of the international character of the Master program, it was important to guarantee the uniformity and flexibility of deployment by the project partners, as well as to assure rigorous national requirements of the didactic process, and to consider employment market's needs, too. To meet these requirements

the courses are delivered by internationally recognized lecturers, company leaders and practitioners. It is expected that graduates will take key managerial positions in logistics companies, as well as in logistics support: logistics services of manufacturers and of distributors, and also in transport firms. The program has been fully accredited by Chartered Institute of Logistics and Transport.

Each course has a uniform structure and respects a unified format of a graphical presentation [2]. The following general assumptions of the methodology for designing the content of e-learning course education were adopted:

1. The courses are entirely made using e-learning techniques in a way that enables remote teaching in both synchronous and asynchronous modes.
2. The duration of each course is 30 or 60 hours, interpreted as 30 or 60 lesson units. Each lesson unit is divided in the following way:
  - 30 minutes should be allocated to the course content (not exceeding 0.5 Gb),
  - 15 minutes should be assigned to specific batch of material, didactic films or consultations.
3. From the allocated number of lesson units, 50% i.e. 30 units (for a 60-hour course) or at least 16 units (for a 30-hour course) should be allocated to the presentation of the new knowledge. The remaining part should be intended for shaping the desired new social skills and competences.
4. The knowledge presentation can have the following forms:
  - e-lecture - it consists in recording and then reproducing the content of education in the form of a lecturer's videos with recordings of his/her face and voice,
  - slide presentation - it is a slide show on the educational platform with the possibility of being played at a given pace, or according to the needs of students,
  - presentation of excerpts from textbooks, scientific articles, monographs, etc.,
  - presentation of the results of computing (including also animations).
5. The detailed criteria for the performance are accepted by all partners of the project.

The realization of the project by many authors from various international universities required the use of uniform criteria for developing a course in the form of an e-learning educational package.

Schematically, the process of the course development is shown in Figure 1. The result of these operations, a prototype of an e-learning course is uploaded on the "development portal" and passed to the authors and then to experts to verify and validate according to the approved syllabus and MIL curricula. Once positively evaluated, the e-learning course will be published, and finally available to the students of MIL.

The presentation of teaching materials is based on the MS PowerPoint, using the provided template, but designers were free to use more sophisticated editors such as iSprings, Thinkific, LearnWorlds, uQualio, ... The rules for creating presentations are strictly defined, i.e. the minimum and maximum number of slides allowed, the maximum length of a lecture unit, the size and colour of the font in the main content of the slides, the size and colour of the font in the title of the slides, numbering of the slides or its absence, arrangement of permanent graphics.

To evaluate the knowledge of students, quizzes and tests are defined. A teacher determines the number and the time of conducting all tests in the course and their scores in the final grade. In general, student knowledge should be tested after each learning block (topic) using short tests (3 - 5 questions) or longer tests (10 - 15 questions). A large final test (20 - 30 questions) is suggested at the end of the course. To implement the questions on an e-learning platform a few formats are available, notably Aiken, GIFT, Blackboard, WebCT.

Summing up, the project of online Master in International Logistics has found a favourable climate both among the University authorities, lecturers and partners of the project. The complexity of this project was tremendous: 800 hours of effective classes, lectures and computer laboratories.

It has resulted in several thousand hours of recordings teaching materials, and finally many hours devoted to making the entire program available on the e-learning platform.

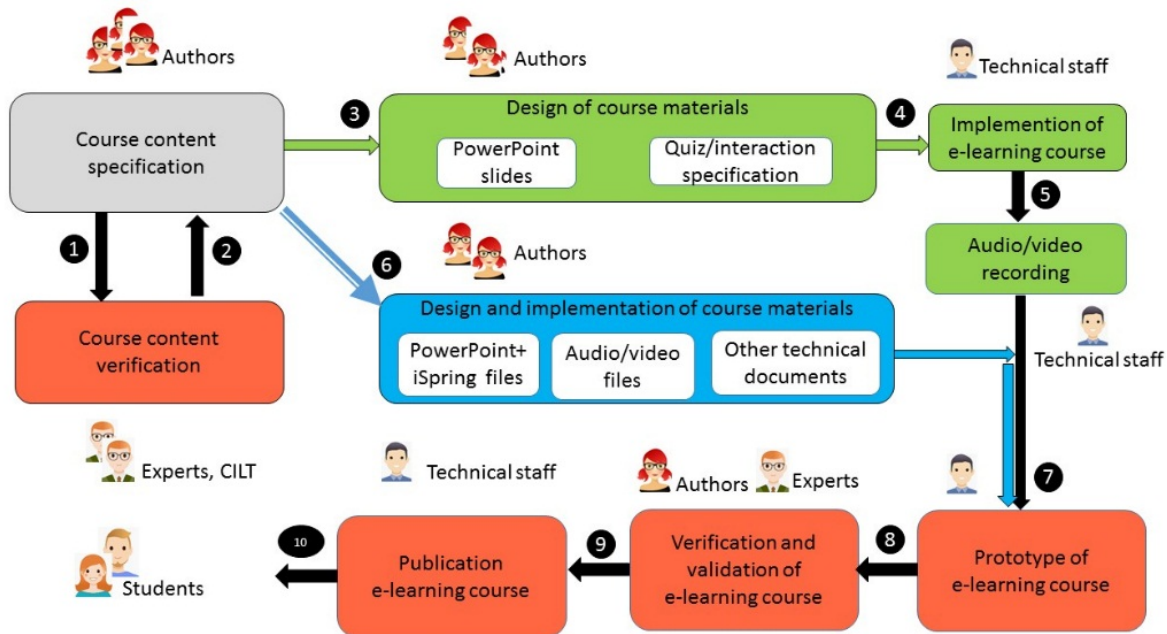

Figure. 1: The process of course development.

The Master of International Logistics will be initially offered in 2022/2023 academic year in a mode of blended learning at the International University of Logistics and Transport in Wrocław, Poland.

Jerzy Korczak, Marcin Pawęska

References

- [1] Korczak J., Pawęska M., Online Master in International Logistics - Methodology, Design and Implementation, eds. Cukrova M. et al. *Proceedings of the International Conference on Computer Supported Education, SCITEPRESS 2022* (to be published)
- [2] Methodological Guide. *Designing of Teaching Resources for Distance Learning with Use of IT Services of e-Learning* Tech. Doc. MWSLiT Wrocław, 2020.
- [3] <https://www.bestcollegereviews.org/best-online-masters-in-logistics-and-supply-chain-management-degrees/>
- [4] <https://www.educations.com/search/masters-degree-transport-logistics-europe/>
- [5] <https://www.mygermanuniversity.com/>
- [6] <https://www.masterstudies.com/MastersDegree/Logistics/Poland/>

Składki członkowskie

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o uregulowanie zaległych składek członkowskich na poczet Naukowego Towarzystwa Informatyki Ekonomicznej w wysokości minimum 40 zł (dla studentów 20 zł). Zachęcamy do wyższych wpłat z uwagi np. na wzrost kosztów najmu siedziby Towarzystwa.

---

*Składka za 2022 rok wynosi min.
40zł (dla studentów 20zł)*

Prosimy o uregulowanie należności, dokonując wpłat na konto stowarzyszenia.
Tytuł przelewu: „Składka członkowska za ... rok”

*Z wyrazami szacunku
Skarbnik NTIE
Dr inż. Paula Bajdor*

Dane do przelewu

Naukowe Towarzystwo Informatyki Ekonomicznej
ING Bank Śląski S.A.
ul. Sokolska 34
40-086 Katowice
Nr rachunku:
57 1050 1214 1000 0023 4356 2829

Zespół redakcyjny NTIExpress

Redaktor Naczelna
Dr inż. Ilona Pawełszek
ilona.paweloszek@pcz.pl

Dr inż. Paula Bajdor
paula.bajdor@pcz.pl

Dr Cezary Stępiak
cezary.stepniak@pcz.pl

Dr inż. Michał Wiśniewski
michal.wisniewski@pw.edu.pl